

VARDØ KOMMUNE

PLAN FOR IDRETT OG FRILUFTSLIV

2022- 2023

Innhold

1	Innledning	2
1.1	Bakgrunn	2
1.2	Formål og intensjoner	2
2	Definisjoner – klassifisering av anlegg og områder	2
2.1	Nærmiljøanlegg	2
2.2	Ordinære anlegg for idrett og fysisk aktivitet	2
2.3	Rehabilitering av idrettsanlegg	2
3	Målsetting for utbygging av anlegg	3
3.1	Overordnet mål	3
3.2	Delmål	3
3.4	Utbyggingsmål	4
4	Utfordringer og virkemidler	4
4.1	Målstyrt anleggsutbygging	4
4.2	Finansiering av utbyggingskostnader	5
4.3	Drift og vedlikehold	5
5	Eksisterende anlegg i kommunen	5
5.1	Eksisterende ordinære anlegg	5
5.2	Eksisterende nærmiljøanlegg	5
6	Analyse av idrettsaktivitet og anleggsbehov	6
6.1	Status idrettsaktivitet	6
6.2	Status friluftaktivitet	6
6.3	Status idrettsanlegg	7
6.4	Funksjonshemmedes tilgang til anlegg og områder	7
7	Prioritert handlingsprogram	7
7.1	Ordinære anlegg	7
7.1.1	Vardøhallen – oppgraderinger og vedlikehold – 2021-2024	7
7.1.3	Dagsturhytte – 2023-2024	7
7.2	Nærmiljøanlegg	8
7.2.1	Lysløype Skagen – 2023-2024	8
7.2.2	Is lekanlegg i Molloholla -2023	8
7.2.3	Vardø skole nærmiljøanlegg -2023-2024	8
8	Langsiktig perspektiv	8

1 Innledning

Kommunen har en viktig rolle som tilrettelegger for organisasjoner og enkeltpersoner som ønsker å drive med idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv. Alle skal, uavhengig av forutsetninger, ha tilgang til aktiviteter og anlegg som er tilpasset deres behov og preferanser.

Kommunen ønsker å stimulere til at flere er fysisk aktive. En aktiv befolkning med tilgang til anlegg og infrastruktur er grunnleggende for et godt lokalsamfunn og et viktig ledd i folkehelsearbeidet.

I rulleringen av Plan for idrett og friluftsliv 2022-2023 videreføres mange prosjekter som allerede er vedtatt, planlagt eller påbegynt tidligere. Prioriteringene i planen, samt nye tiltak og prosjekter er forankret i budsjett og andre tidligere politiske vedtak.

Planen skal sikre at Vardø kommunes satsinger på idrett og friluftsliv er behovsrettede, helhetlige og velbegrunnede. Planen skal også sikre gode rammevilkår for fysisk aktivitet i nærmiljøanlegg og ordinære anlegg. Det overordnede målet er at alle befolkningens aldersgrupper skal ha tilrettelagte og varierte muligheter for fysisk aktivitet der de bor.

1.1 Bakgrunn

Kulturdepartementet innførte i 1989 krav om kommunale langtidsplaner for utbygging av idrettsanlegg. Regelverket forplikter kommunene å lage en tematisk kommunedelplan for anlegg og områder for idrett og friluftsliv. Kommunedelplanen forutsettes politisk vedtatt for å være berettiget for tildeling av spillemidler. Vardø kommune utarbeidet første kommunedelplan for anlegg og områder for idrett og friluftsliv i 1997.

1.2 Formål og intensjoner

Formålet med kommunedelplanen er å legge til rette for en plan- og målstyrt utbygging av anlegg og tilrettelegging av områder for idrett og friluftsliv. Samt legge til rette for en god koordinering i forhold til andre virksomheter innen idrett og friluftsliv. Kommunedelplanen skal sikre arealer for lek, friluftsliv og idrettsaktiviteter og samordne behovene for disse.

Vardø kommune skal være en attraktiv kommune å bo i. Det må derfor skapes varierte muligheter for personlig trivsel og utvikling, også innen idrett og friluftsliv.

2 Definisjoner – klassifisering av anlegg og områder

2.1 Nærmiljøanlegg

Med nærmiljøanlegg menes utendørsanlegg eller områder for egenorganisert fysisk aktivitet, hovedsakelig i tilknytning til bo- og/eller oppholdsområder.

2.2 Ordinære anlegg for idrett og fysisk aktivitet

I forbindelse med tildeling av spillemidler er ordinære tilskudds berettigede anleggstyper i hovedsak knyttet til konkurranse og treningsvirksomhet for den organiserte idretten. De tekniske krav til mål- og utforming av anleggene tar utgangspunkt i konkurransereglene til det enkelte særforbund. Anlegg og områder for friluftsliv behandles sammen med kategorien ordinære anlegg.

2.3 Rehabilitering av idrettsanlegg

Rehabilitering av et idrettsanlegg er en istandsetting av anlegget som gir en vesentlig funksjonell og bruksmessig standardheving i forhold til dagens situasjon.

3 Målsetting for utbygging av anlegg

3.1 Overordnet mål

Det overordnede målet i forbindelse med tilrettelegging av anlegg og områder for idrett og friluftsliv, er at alle grupper i befolkningen får gode muligheter til fysisk aktivitet der de bor. Dette gjelder friluftsliv, mosjonsidrett, idrettskonkurranser og toppidrett.

De tilbud som finnes i kommunen, herunder fritidstilbud, er en viktig faktor for den generelle befolkningsutviklingen. Kommunens idrettspolitikkk må ses i sammenheng med de overordnede ønsker og visjoner for utvikling av Vardøsamfunnet. Vardø kommune skal være en attraktiv kommune å bo i.

Vardø kommunes innbyggere med interesse for idrett og friluftsliv skal sikres muligheter for personlig utvikling og positiv fritid. Dette skal skje gjennom fysisk tilrettelegging, fleksibel virkemiddelbruk og gjennom et samarbeid mellom kommunale, private og frivillige aktører.

3.2 Delmål

DELMÅL I

Barn skal ha oppvekstsvilkår som gir muligheter for allsidig bevegelses- og idrettserfaring, samt å fremme interesse for ferdsel og bruk av naturen.

DELMÅL II

Ungdom skal sikres muligheter for en positiv fritid, tilhørighet og en personlig utvikling slik at det kan skapes tro på en fremtid i kommunen.

DELMÅL III

Voksne mennesker skal sikres muligheter for en positiv fritid og en personlig utvikling slik at det skapes en positiv holdning til det å bo i Vardø.

DELMÅL IV

Eldre mennesker skal ha levekår som gir sikkerhet for et aktivt og meningsfylt liv som bidrar til å hindre sosial isolasjon.

DELMÅL V

Det er et krav at nye idrettsanlegg skal være tilgjengelig for personer med nedsatt funksjonsevne både som utøvere, publikum, trenere, dommere og arrangementsstekniske personell. Universell utforming betyr at tilgjengelighet oppnås gjennom anleggets hovedløsning, uten behov for tilpasninger, særløsninger eller tilleggs løsninger.

3.4 Utbyggingsmål

Kravene til standard på anlegg og områder har økt, særlig med tanke på universell utforming og konkurransestandard. Disse kravene møtes nå i Vardøhallen og svømmehallen, kommunens største anlegg.

Det vil i tiden framover være naturlig å fortsette arbeidet med oppgradering av eksisterende anlegg. Ut over det er det en målsetting om flere nye anlegg innen friluftsliv, turstier og nærmiljøanlegg.

Nærmiljøanlegg skal inngå som en naturlig del av bomiljøet. Området skal være fritt allment tilgjengelig for alle aldersgrupper. Ved samlokalisering av nærmiljøanlegg og skole- / idrettsanlegg skal anlegget være åpent og tilgjengelig også etter skoletid.

- *Ved utarbeidelse av kommune- og reguleringsplaner skal en innarbeide arealer og anlegg for lek, idrett og friluftsliv som en del av bomiljøet.*
- *Skoleverkets, idrettens og friluftslivets behov for arealer og anlegg bør samordnes.*
- *Det bør legges vekt på å sikre områder og bygge flerbruksanlegg som dekker behovet for flere idretter, aktiviteter og brukergrupper.*
- *Alle sær idretter med stor utbredelse i kommunen, og som det er naturlig grunnlag for, bør ha ett større kommuneanlegg for sin idrett etter tidsmessige standarder.*
- *Turveger, stier og løyper bør tilrettelegges slik at de utgjør et attraktivt nett med ferdselsårer i kommunen til bruk både sommer og vinter.*
- *Alle idrettsanlegg **skal** være universelt utformet og gi gode og varierte muligheter for friluftsliv, uavhengig av forutsetninger.*
- *Ved bygging av anlegg og tilrettelegging av områder for idrett og friluftsliv vil det være viktig å ivareta landskapsvern, miljømessige og estetiske forhold ved alle anlegg og områdetyper.*

4 Utfordringer og virkemidler

4.1 Målstyrt anleggsutbygging

Anleggsutbyggingen skal være målrettet og behovstilpasset. På grunn av klimaet vil behovet for innendørs arealer være størst. Satsingen på svømmehallen og nye lokaler for atleporten har derfor vært av spesielt stor verdi.

Anlegg og områder for idrett og friluftsliv skal tilrettelegges for brukere med nedsatt funksjons- og bevegelsesevne og eldre.

Utbygging av anlegg skal være i samsvar med overordnede målsettinger for idretts- og friluftsektoren og den generelle samfunnsutviklingen. Temaplan for idrett og friluftsliv er en forutsetning for tildeling av spillemidler til anleggsutbygging, det er derfor viktig at planarbeidet prioriteres. Anleggsutbyggingen må innarbeides i arealplanen i kommunen, for å sikre en helhetlig arealdisponering.

4.2 Finansiering av utbyggingskostnader

I prinsippet finansieres idrettsanleggene og friluftsanlegg ved egenkapital, dugnad, tilskudd fra kommunen/fylkeskommunen, spillemidler, lån, rabatter og gaver. Eventuelt innvilgede spillemidler vil i de fleste prosjekter være en viktig finansieringskilde.

4.3 Drift og vedlikehold

Utbygging, drift og vedlikehold av anlegg og områder for idrett og friluftsliv skal skje med utgangspunkt i aktiviteten og behovet blant befolkningen. Idretter og friluftaktiviteter som det er naturlig grunnlag for, prioriteres.

Noen av de eksisterende anleggene har behov for vedlikehold og oppgradering, og for andre eksisterende anlegg må det etableres rutiner og avtaler for drift og tilsyn.

5 Eksisterende anlegg i kommunen

5.1 Eksisterende ordinære anlegg

Målt i anleggstetthet per innbygger kommer Vardø kommune svært bra ut. Folketallet i Vardø kommune i 2. kvartal 2022 var 1893 personer.

Anleggstype	Sted	Status	Eier/utbygger	Utbyggingskostnader	Driftsutgifter
Kiberg stadion	Kiberg	Ikke i drift	IL Domen	Ukjent	0
Lysløype Indre Kiberg - Kiberg	Kiberg	I drift	Vardø kommune		
Svømmehall	Vardø	I drift	Vardø kommune	Ca. 82 millioner	Ukjent
Svartnes skytebane	Svartnes	I drift	Vardø skytterlag	Ukjent	Ukjent
Vardøhallen m/ skytebane	Vardø	I drift	Vardø kommune	Ca. 11 millioner	860 000
Motorcrossbane	Votteskaret	I drift	Vardø motorcrossklubb	2,5 millioner	Ukjent
Russevika krøllgress	Vardø	I drift	Vardø kommune	Ca. 4 millioner	50 000
Ridebane Steilneset	Vardø	Ikke i drift	Vardø Ryttersportklubb	Ca. 3 millioner	Ukjent

5.2 Eksisterende nærmiljøanlegg

Anleggstype	Sted	Status	Eier/utbygger	Utbyggingskostnader	Driftsutgifter
Gymnastikksal	Vardø barnehage	I drift	Vardø kommune	Ukjent	100 000
Ballbinge	Vardø barnehage	I drift	Vardø kommune	Ca. 0,5 mill	10 000
Kulturbygg/aktivitetssal	Kiberg grendehus	I drift	Vardø kommune	Ca. 5 mill	250 000
Ballbinge	Kiberg	I drift	IL Domen	Ca. 0,5 mill	10 000
Balløkke	Molloholla	Endres	Vardø kommune	Ukjent	Ukjent

Isflate	Molloholla	Midlertidig i drift	Vardø kommune	Ukjent	Ukjent
Tur-/lysløype	Skagen	I drift	Vardø kommune	Ca. 0,7 mill	35 000
Kultursti	Steilneset	I drift	Vardø kommune	Ca. 1,4 mill	Ukjent
Aktivitetsanlegg	Vardø skole	I drift	Vardø kommune	Ca. 0,1 mill	5000
Ballbinge	Vardø skole	I drift	Vardø kommune	Ca. 0,6 mill	Ukjent

6 Analyse av idrettsaktivitet og anleggsbehov

6.1 Status idrettsaktivitet

Idrettsaktiviteten i kommunen utøves både som konkurranseidrett og som mosjonsidrett. Den aktive konkurranseidrett utøves av Vardø Idrettslag, Idrettslaget Domen, Vardø svømmeklubb, Vardø Taekwondo klubb, AK-54, Vardø Skytterlag, Vardø Pistolklubb, Vardø Crossklubb og Vardø Kulturskole innenfor håndball, fotball, svømming, taekwondo, bryting, skyting, motorcross og dans.

Bedrifts-/mosjonsidretten utøves i hovedsakelig regi av Vardø Bedriftsidrettsråd, LHL Vardø og Vardø turnforening innenfor fotball, aerobic og gymnastikk, men her dukker det tidvis opp tilbud som zumba og andre fitness grupper.

I tillegg er det 2 treningssenter som gir tilbud i vektløfting, apparat trening, spinning etc.

Blant idrettene er fotball, håndball, fotball, svømming, taekwondo, bryting og dans størst målt i antall medlemmer og aktivitet. AK – 54 har de siste årene fått Norgesmestere og Landsmestere i bryting samt medaljevinnere i samme mesterskap. I tillegg til flere Nord - Norske mestere de siste årene. Vardø Crossklubb har de siste årene hatt god rekruttering i de yngste klassene, noe som er meget positivt for klubben. Vardø Crossklubb driver først og fremst med motorcross sommerstid og arrangerer årlig NNM med 60-90 deltagere. Vardø Crossklubb gir unge og gamle et fint alternativ til det tradisjonelle idrettsmiljøet i Vardø.

Den aldersbestemte idrettsaktiviteten i kommunen holder et godt aktivitetsnivå og en bra standard. Det er fra idrettens side gitt uttrykk for ønske om å styrke senioridretten, men generelle utviklingstrekk viser at voksne som driver idrett eller fysisk aktivitet gjør dette egenorganisert eller i stadig større grad i private treningssentre.

Idretten engasjerer en betydelig andel av byens innbyggere, særlig gjelder dette innenfor de yngste årsklassene. Med sin høye aktivitet og medlemsandel har idretten en svært viktig funksjon som premissleverandør for ungdommens oppvekst vilkår i kommunen.

All idrett som utøves i Vardø i dag er breddeidrett hvor idrettens sosiale funksjon er viktigere enn prestasjonene. Samtidig er det viktig å legge forholdene til rette for prestasjonsmiljøer i kommunen.

6.2 Status friluftaktivitet

Det finnes to aktive fiskeforeninger i kommunen, en småbåtforening, en ornitologi forening og to svært aktive friluft- og turforeninger; Vardø Turlag og Vardø Friluft forening. Fiskeforeningene forpakter og driver aktiv kultivering av utvalgte vann og vassdrag. Varangerhalvøya Turlag har også medlemmer i Vardø.

Vardø kommune er med i Finnmark Friluftsråd, og i regi av dem har Perleturer blitt et populært tilbud i kommunen. I 2022 inngikk kommunen en samarbeidsavtale med Finnmark Friluftsråd om oppføring av dagsturhytte ved Oksevannet. I et lengre perspektiv er det en målsetting å sette opp flere dagsturhytter av lignende type ved andre viktige turmål i kommunen.

Vardø kommune gjennomfører for tiden en kartlegging av friluftsområder i kommunen. Dette vil danne et sentralt kunnskapsgrunnlag for fremtidig arbeid med planer og tiltak for å fremme friluftsliv og fysisk aktivitet utendørs.

Det er utarbeidet en mulighetsstudie for frilftsaktiviteter innenfor Varangerhalvøya nasjonalpark. Videre planlegges det opprettelse av et nasjonalparksenter, lokaliseringen av dette er ikke avklart.

6.3 Status idrettsanlegg

Det finnes i dag 2 fotballbaner i kommunen - en i Vardø og en i Kiberg. Kunstgressbanen i Russevika, Vardø er et moderne anlegg hvor der også er lagt ned varmekabler i bakken, og har eget lyd- og lysanlegg. Lysanlegget er planlagt oppgradert til led lyskastere.

Grusbanen inkl. løpebanen i Russevika er nedlagt. Verdien på massen anslås til 3-5 millioner kroner.

Grusbanen i Kiberg er lite brukt, ettersom IL Domen ikke har organisert fotball som aktivitet lenger.

Aktivitetssalen i kjelleren på flerbrukshuset og gymsalen på Vardø Barnehage dekker i stor grad behovene til idrettslag og organisasjoner, i tillegg til Vardøhallen.

Lysløypa på Skagen er det mest brukte dagsturmålet i kommunen, både sommer og vinter.

Lysløypa i Kiberg eies og drives av IL Domen. Denne er planlagt endret til traséen Indre Kiberg – Kiberg, og skal lyssettes og brukes både sommer og vinter.

6.4 Funksjonshemmedes tilgang til anlegg og områder

Nyere idrettsanlegg og områder for friluftsliv i kommunen er tilrettelagt for funksjonshemmede. Eldre anlegg og områder må tilrettelegges med adkomstmuligheter og rullestolramper. Krav om universell utforming gjelder ved alle ny- og rehabiliteringsanlegg.

7 Prioritert handlingsprogram

7.1 Ordinære anlegg

På nåværende tidspunkt er det ikke planlagt noen nybygg, men kommunen ønsker å se på mulighetene med flere dagsturhytteprosjekt. Kommunen ønsker å inngå et samarbeid med Finnmark Friluftsråd om dagsturhytteprosjekt. Enkelte av de ordinære anleggene trenger oppgradering og vedlikehold. Dette vil derfor være en naturlig prioritering i tiden framover.

7.1.1 Vardøhallen – oppgraderinger og vedlikehold – 2021-2024

De siste årene har det blitt gjort vesentlige utbedringer i Vardøhallen, og det er fremdeles en pågående prosess å oppgradere hallen til ønsket standard. Det ble lagt nytt gulv i 2020. I 2021-2022 ble det montert nye lys i hallen. I 2022 er utbedring av utvendig tak gjennomført. Som ledd i oppgraderingsprosessen er det videre planlagt oppgradering av varmeanlegg, søppelrom og brannanlegg. Disse tiltakene er forventet gjennomført i perioden 2022-2024.

7.1.3 Dagsturhytte – 2023-2024

En tilsvarende hytte som dagsturhytta ved Oksevannet er ønsket oppført på Kibergneset. Kommunen vil forsøke å få til en avtale med Finnmark Friluftsråd også om denne hytta, eventuelt se etter andre samarbeidspartnere som kan være med på en lignende ordning. Avtalen med

Finnmark Friluftsråd på dagsturhytta på Oksevannet går ut på at Finnmark Friluftsråd eier hytta, og kommunen har hovedansvar for at forsvarlig drift og vedlikehold blir utført. Kommunen avgjør om de inngår samarbeid med en organisasjon eller andre om praktisk gjennomføring av tilsyn, drift og vedlikehold.

Dagsturhytta realiseres innenfor en kostnadsramme på kr. 550.000, der kommunens egenandel ikke skal overstige kr. 50.000. Verdi av arbeidsinnsats kan komme i tillegg. Det er kommunens ansvar å søke spillemidler til oppføringen av hytta, som er planlagt gjennomført og fullført i 2023-2024.

7.2 Nærmiljøanlegg

Nærmiljøanlegg er anlegg for idrett, mosjonstrening og lek i nær tilknytning til bomiljø. Anleggene skal som hovedregel være allment tilgjengelige og ha lav terskel for bruk av alle aldersgrupper. Hensikten med nærmiljøanlegg er å legge til rette for fysisk aktivitet for alle, der de bor. Slike anlegg trengs i både Vardø og Kiberg, og utvikling av disse har høy prioritet i kommunen den kommende tiden.

7.2.1 Lysløype Skagen – 2023-2024

Lysløypa på Skagen er det mest brukte dagsturmålet i kommunen, både sommer og vinter. Vardø kommune ser på mulighetene og utbedre skiløype og lysløype på skagen. Lysløype og skiløype skal kunne brukes til aktiviteter hele året og skal være universelt utformet. Stipulert kostnad 500 000,-

7.2.2 Is lekanlegg i Molloholla -2023

Isflaten i Molloholla er per i dag en midlertidig ordning, som har vist seg å være veldig populær. Vardø kommune vil i samarbeid med Vardø Hockey utrede mulighetene for å få til en permanent løsning for skøytebane og is lek i Molloholla, eventuelt også utrede andre alternativer til beliggenhet. Isflaten må konstrueres større enn den er i dag, slik at den oppfyller standardkrav for ishockeybane. Utbygging, vedlikehold og drift baseres på et praktisk og økonomisk samarbeid mellom Vardø kommune og Vardø Hockey, som søker tilskudd til dette formålet.

7.2.3 Vardø skole nærmiljøanlegg -2023-2024

Vardø kommune planlegger nytt nærmiljøanlegg ved Vardø skole. Nærmiljøet skal ligge på baksiden av skolen. Grunnarbeidet til dette må gjøres på sommeren. Utstyr til nærmiljøanlegget og lysanlegg skal Vardø kommune søke nærmiljøanleggsmidler til. Det er ikke mulig å søke spillemidler til anlegg som bare er beregnet for lek. For å få spillemidler må man skape områder for fysisk aktivitet, for eksempel klatrepark, hinderløype, ballflater og akebakker. Stipulert kostnad for Nærmiljøanlegg 2 000 000,-.

8 Langsiktig perspektiv

Andre aktuelle utbyggingstiltak i årene fremover:

Anleggstype	Sted	Art	Kostnadsanslag	Driftskostnadsanslag
Lyssatt turvei	Kiberg	Rehabilitering		
Dagsturhytte	Komagvær	Nybygg	500 000	
Dagsturhytte	Skagen	Nybygg	500 000	
Kladhall	Vardø	Nybygg	7 500 000	200 000